

גרמניה, שעת האפס (1945-1961)

סמינר ב.א., 2007-2008
החוג להיסטוריה, האוניברסיטה העברית, ירושלים

מרצים: משה צימרמן, דוד ויצטום

שיעור 1:

מבוא

שיעור 2:

קולנוע היסטוריה וזיכרון: מדוע להשתמש במדיום הקולנועי?

סרטים: *Exodus, Schindler's List, Der Untergang*

קריאה לשיעור:

צימרמן, זנד, בראשית, קולנוע וזיכרון: יחסים מסוכנים?, ע"מ 13-32. (שמורים).

שיעור 3:

תולדות תעשיית הדימויים הגרמנית, אקספרסיוניזם, נאציזם והוליווד.

סרטים: *Dr. Caligari, M, Triumph des Willens, Goldene Stadt, Casablanca*

קריאה לשיעור:

K. Kreimeier, *The UFA Story*, pp. 236-254.

שיעור 4:

טקסט וקונטקסט: קולנוע וחברה בגרמניה ואירופה לאחר המלחמה.

סרטים: *Germania Anno Zero, Paisan, La Bataille du Rais, The Third Man*

קריאה לשיעור:

P. Sorlin, *European Cinema – European Societies, 1939-1990*, pp. 52-78.

שיעור 5:

סרטי ההריסות (א'): השתלבות הקולנוע בשיח על הקורבנות הגרמנית לאחר המלחמה.

סרטים: *Rotation, Film ohne Titel, Zwischen Gestern und Morgen, Irgendwo in Berlin*

קריאה לשיעור:

ר. אנדריאס פרידריך, *יומן ברלין (1938-1948)*, ע"מ 241-249.

ו. היצ'קוק, *המאבק על אירופה*, ע"מ 34-44.

שיעור 6:

סרטי ההריסות (ב'): הרוצחים מהלכים בינינו: הופעתם הראשונית של מחנות הריכוז ופשעי המלחמה במאגר הדימויים הגרמני.

סרטים: *Die Mörder sind unter Uns, Morituri, Lang ist der Weg*

קריאה לשיעור:

R.R. Shandley, *Rubble Films: Cinema in the Shadow of the Third Reich*, pp. 25-46.

שיעור 7:

קולנוע באזור הכיבוש המזרחי: דיון בקורבנות המלחמה בחסות הצבא הרוסי.

S. Allen & J. Sandford, *DEFA: East German Cinema, 1946-1992*, New York, 1999
(*DEFA*), pp. 1-21

סרטים: *Irgendwo in Berlin, Morituri*

שיעור 8:

קולנוע באזור הכיבוש המערבי, בחסות בעלות הברית: פתיחת פצעי העבר, או קשר של שתיקה?

S. Hake, *German National Cinema*, London, 2002 (*GNC*), 95-98, 104-199.

סרטים: *Lang ist der Weg, Film ohne Titel, In jenen Tagen, Zwischen gestern und Morgen*

שיעור 9:

הריאליזם הסוציאליסטי והפיכתו לסגנון של האידיאולוגיה הלאומית במזרח גרמניה.

GNC, pp. 99-104, **and**:

Horst Claus, "DEFA - State, Studio, Style, Identity," Tim Bergfelder et al., *The German Cinema Book*, London, 2002 (*GCB*), 139-147.

שיעור 10:

להבין ולחנך את הגרמנים: כיצד המציאה הוליווד את הנציונל-סוציאליזם:

סרטים: *A Foreign Affair, The Big Lift*

שיעור 11:

המלחמה כמוסר השכל: בעיית ה-Mitläufer ותשובת האידיאולוגיה הסוציאליסטית:

Christiane Mückenberger, "The Anti-Fascist Past in DEFA Films, in: *DEFA*," 58-76

סרטים:

Rotation, The Blum Affaire, Der untertan, Rat der Götter, Das Beil von Wandsbeck.

שיעור 12:

בעיית ה-Mitläufer ופתרונה באידיאולוגיה המערבית, הליברלית-אינדיבידואליסטית.

S. Tassilo, "Reading against the Grain: German Cinema and Historiography," in: K.

Thompson et al., *New Perspectives on German Cinema*, 1996, pp. 29-47.

סרטים: *Der Letzte Akt, Der Teufels General*

שיעור 13:

אי היכולת להתאבל: סרטי המלחמה מערב גרמנים והיחס אל הנאצים כאל 'האחר'.

מיטשרליך, "אי היכולת להתאבל", בתוך: צימרמן והיילברונר (עורכים), *הגרמנים: 1945-1990*.

סרטים: *Die Brücke, 08/15*

שיעור 14 : המלחמה נגמרה : הוליווד סוגרת חשבון.

סרטים : *Judgment at Nuremberg, A Town without Pity*

שיעור 15 : זהויות היברידיות יהודית-גרמנית-קומוניסטית בקולנוע של קונרד וולף

Anthony Coulson: Paths of Discovery: The Films of Konrad Wolf, in: *DEFA*, 164-182

סרטים : *Sonnensucher, Sterne* (on order)

שיעור 16 : מרד עם סיבה : מרד נעורים ברחובות ברלין המזרחית והחרדה מפני מלחמה בין גושית

Horst Claus, "Rebels with a Cause: The Development of the 'Berlin Filme' by Gerhard Klein and Wolfgang Kohlhaase," in: *DEFA*, 93-116, or:

"Defining DEFA Imagery," *New German Critique*, 82 Winter 2001, 3-24

סרטים : *Und deine Liebe auch, Berlin – Ecke Schönhauser*

שיעור 17 : דה-נציפיקציה וחרדת השכחה : קיטש ומוות בדימוי הקולקטיבי של העבר הגרמני

ש. פרידלנדר : קיטש ומוות (מבוא)

סרטים : *Wir Wunderkinder, Die Sünderin*